

PÁLYAMŰ

A KOLLÉGIUMVEZETŐ FELADATAI ÉS HATÁSKÖREI

A Győri Törvényszék polgári kollégiumvezetőjének feladatait és hatáskörét a 2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról 124. §-ában foglaltak, valamint a Győri Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata 1.1.3. pontjában foglaltak rögzítik elsődlegesen.

A fenti törvényben és Szmsz-ben meghatározott feladatkörök és hatáskörök egy része szakmai jellegű feladat, a másik része igazgatási jellegű feladat.

A kollégium munkájának szervezését, mint szakmai feladatot illetően részben újító szándékkal rögzítendő elképzeléseimet az alábbiakban részletesen ki fogom fejteni.

Természetesen ennek része lesz az általam bevezetendő és alkalmazandó monitoring rendszer éves eredményeinek a rögzítése, azok sarokpontjait, legfontosabb szakmai eredményeit illetően a kötelező éves beszámoló keretében. Ez a beszámoló évente fogja tartalmazni a pályaművemben szereplő tervek eredményeinek részletes bemutatását.

Az egyéb feladatok tekintetében irányadó a törvényszék fent idézett Szmsz 1.1.3. pontjában szereplő előírások összessége a kollégiumvezető feladatairól, amely a jogszabályban rögzítettek részletesebb feladat és hatáskör leírását rögzíti.

Emellett a kollégiumvezető igazgatási feladatai tekintetében irányadó az Országos Bírósági Hivatal Elnökének 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítása a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról rendelkezései, különösen annak 28. §-a.

Az ebben a körben megtehető intézkedések felsorolását a szabályzat 37. § (1) bekezdése jelöli ki. Úgy vélem, hogy amennyiben szükségesnek látszik, akkor különböző szabályzatok és utasítások kiadhatóak lehetnek a kollégiumvezető részéről, de ehhez az alább részletezettek szerint az ún. monitoring rendszert fel kell állítani és annak működése során merülhetnek fel olyan problémás területek, ahol szükség van ilyen szabályzók, igazgatási eszközök rendszerbe történő bevezetésére.

A szabályzat 44. § (2) bekezdése szerinti éves munkatervet az előírások szerint tervezem elkészíteni. Ebben rögzíteni kell a tervezett éves kollégiumi ülések hozzávetőleges időpontját és lehetőség szerint az ott megtárgyalandó témákat, valamint a tanácselnökökkel lefolytatott értekezletek időpontját is.

A szabályzat 76. § (1) bekezdése szerinti vizsgálat lefolytatását annyiban kívánom kollégiumvezetőként kezdeményezni, amennyiben azt valamilyen okból szükségesnek tartom.

A 114. §-ban meghatározott ügyelosztási rend a meglátásom szerint évente felülvizsgálatra szorul, hogy megvalósulhasson a bírák közötti egyenlő mértékű ügyteher-elosztás, amennyiben az automatikus szignálási rend nem kerül bevezetésre, amelynek bevezetését a kinevezésem esetén határozottan támogatni fogom az első fokú bírák esetében a törvényszék elnökénél. Ezt azonban úgy vélem, hogy a tárgyaló, ítélkező bírákkal egyeztetve lehetséges csak bevezetni, tehát ki fogom kérni ebben a körben az ítélkező kollégák véleményét.

Ebben a kérdésben a leghatározottabb álláspontom az, hogy a kollégiumvezetőnek a hozzá tartozó ügyszakban figyelemmel kell kísérni a járásbíróságok, munkaügyi és közigazgatási bíróságok ügyelosztási rendjét és a BIIR programból nyert adatokkal összevetve mintegy ellenőrizni, szükség esetén a törvényszék elnöke felé tett jelzéssel felülbírálni kell azokat, amennyiben azok nem teljesítik a bírák közötti egyenlő ügyteher elosztásra vonatkozó elvek érvényesülését.

A legnagyobb problémát abban látom, hogy ugyan a BIIR programból számtalan információ kinyerhető, de az nem, hogy az egy adott bíró kezén lévő ügyek összesített súlyszáma havonta mennyi. Ez az adat sokkal többet mutat, mint a pusztán darabszámok, az ügyek megfelelő munkateher szerinti eloszlását ez a szám jobban mutatná. Hiányolom egy ilyen kigyűjtés nyilvánosságra hozatalát és publikálását, valamint figyelembe vételét a szignálásra jogosult kollégák részéről az ügyek elosztásakor.

Az ügyelosztási rend önmagában nem biztosítja azt, hogy a bírák közötti egyéni munkateher kiegyensúlyozott legyen, az inkább a törvényes bíróhoz való jog alaptörvényben rögzített alapelvnek érvényesülését szolgálja a jogkereső állampolgárok felé.

Ennek érdekében az igazgatási szabályzat 120. §-a is biztosít ellenőrzési jogköröket a kollégiumvezető számára.

Az igazgatási szabályzatban említett egyéb testületi üléseken (pl. vezetői értekezlet) kollégiumvezetőként részt kívánok venni a jogszabályi előírásoknak megfelelően és a vezetői értekezleten álláspontom szerint lehetőség nyílhat a törvényszék elnökével és az érintettekkel a létszámgazdálkodással és az ügyelosztással, a teljesítmények mérésével és ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok, problémák megbeszélésére. Ezzel a lehetőséggel élni kívánok, ha erre a törvényszék elnöke teret szentel.

Rendkívül fontosnak tartom a kollégiumi ülések és a tanácselnöki ülések szerepét a hatékony és egységes ítélkezési gyakorlat kialakítása érdekében, valamint a

jogalkalmazási, jogértelmezési problémák és újabb gyakorlatok megismertetése és megtárgyalása érdekében, amelyekre az alábbiakban bővebben is ki fogok térni.

A szabályzat 174-175. §-ában írt tanácselnöki feljegyzéseknek és azok ismertetésének is komoly szerepe van álláspontom szerint, de csak akkor, ha azok személyesen, az érintett bíróval kerülnek közlésre és nem csak közlésre, hanem szükség esetén megvitatásra, ezáltal a kollégiumvezető és a másodfokú tanácsok elnökei a jövőre nézve szakmai elvárásokat és iránymutatásokat tudnak megfogalmazni az első fokon ítélező bírák irányába.

Tekintettel arra, hogy a Győri Törvényszék illetékességébe tartozó járásbíróságokon, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságon is számos, még határozott időre kinevezett, kezdő bíró tevékenykedik, ezért szükségesnek tartom szakmai fejlődésük érdekében a munkájuk támogatása céljából melléjük instruktor bíró kijelölését, amely rendszer jelenleg a törvényszék területén nem megfelelően működik tapasztalataim szerint, annak ellenére, hogy valamennyi járásbírószágon működnek tapasztalt, 10-15 éves gyakorlattal rendelkező bírók, akik nagy segítséget nyújthatnak a kezdő, határozott időre kinevezett bírák részére. Ehhez persze az instruktor bírók önkéntes jelentkezése és felajánlása szükséges, amelyre vonatkozó igényt haladéktalanul felmérem megválasztásom esetén.

Ebben a körben támogatom a tapasztaltabb bírák instruktor bíróvá történő kijelölését, szükség esetén az erre irányuló képzésüket követően.

Az igazgatási szabályzat 196. §-ában írtakat elsődleges jelentőségűnek érzem, hogy amennyiben az általam felállított szakmai monitoring rendszerből jelzést kapok, mint kollégiumvezető bizonyos területeken eltérő első, vagy másodfokú gyakorlatok alkalmazásáról, akkor annak megszüntetése érdekében jelzéssel éljek az ítélező bírák és a magasabb szintű bíróság elnöke felé.

Az igazgatási szabályzat 200. és 201. §-a szerinti intézkedések megtételére a kollégiumvezető jelzés, panasz, bejelentés esetén képes meglátásom szerint, tehát a törvényszék illetékességi területére tartozó közjegyzők és a törvényszéki bírósági végrehajtók tevékenységét jelzés esetén szükséges ellenőriznie és további jelzéssel a törvényszék elnökéhez fordulni.

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL ÉS A GYŐRI TÖRVÉNYSZÉK ELNÖKÉNEK STRATÉGIAI CÉLJAIHOZ TÖRTÉNŐ IGAZODÁS

A magam részéről egyet értek a Győri Törvényszék Elnökének stratégiai céljaival, amelyek igazodnak az Országos Bírósági Hivatal Elnökének stratégiai céljaival a Győri Törvényszék Elnökének a 2018. évre elkészített éves beszámolójában rögzítettekkel az alábbiak szerint.

A beszámoló az alábbi stratégiai célokat rögzíti:

- a. a bíróságok az alkotmányos kötelezettségeiket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon, és időszerűen ítéلkezzenek,
- b. az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása
- c. a tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása
- d. a bírósági szervezet integritása, az ítéلkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége
- e. a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése
- f. a képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel.

A kollégiumvezető a fentiekben felsorolt törvényi és egyéb jogszabályi feladatainak teljesítése körében hozzá képes járulni a törvényszék elnöke stratégiai céljainak és az OBH Elnöke stratégiai céljainak a megvalósításához a lehető legteljesebb mértékben mind igazgatási feladatai, mind szakmai feladatai ellátásával.

Az alábbiakban részletesebben fogok foglalkozni ezen stratégiai feladatok megvalósításával, azoknak a kollégiumvezető számára rendelkezésre álló eszközeivel.

Meggyőződésem, hogy a törvényszék igazgatási vezetői csak egymással együttműködve és a tevékenységüket összehangolva érhetik el szakmai és igazgatási céljaikat, ebben kiemelt szerepe van nem csak a szakmai tudásnak és az igazgatási képességnek, hanem a vezetői képességeknek, egyéni személyiségjegyeknek, szervezőképességnek, amelyek alkalmassá teszik a szakmai és igazgatási feladatok elvégzésére egyaránt kötelező kollégiumvezetőt a céljai megvalósításában.

Általánosságban elmondható, hogy egy kollégiumvezető csak akkor lehet sikeres, ha az általa vezetett ügyszakban dolgozó ítéلkező kollégái az ítéलkezési tevékenységüket magas szakmai színvonalon végzik, ehhez a kollégiumvezető a maga részéről keretet adhat, az egyes feladatok szervezésében és az ítéलkezés során felemerülő problémák

megoldásában aktív szerepet játszik, felügyeleti szerepet tölt be és háttér támogatást nyújt az ítélkező bírák részére.

Emellett a magas színvonalú ítélkezés elősegítése érdekében a bírák részére minden igazgatási eszközt felhasznál és elősegíti, hogy az ítélkezési tevékenység kereteihez a szükséges eszközök rendelkezésre álljanak. Ebben látom személy szerint a kollégiumvezető elsődleges szerepét, ennek a szerepnek kívánok megfelelni pályázatom támogatása és sikeres elbírálása esetén.

A STRATÉGIAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA

I. A MAGAS SZÍNVONALÚ, IDŐSZERŰ ÉS HATÉKONY ÍTÉLKEZÉSI TEVÉKENYSÉG MEGVALÓSÍTÁSA ÉS ENNEK A BÍRÓSÁGON BELÜLI ESZKÖZEI

A magam részéről tökéletesen egyet értek azzal az OBH által megfogalmazott stratégiai céllal, hogy a 21. században egy bíróságnak hatékonyan, időszerűen és magas szakmai színvonalon kell működnie.

Ennek feltétele egy nagyon sok tényezős egyenlet megoldása, amelyben egy részről a bíróságnak van jelentős szerepe, másrészt a társszervekkel való együttműködés a záloga a sikernek.

Először a Győri Törvényszék és a területén működő járásbíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság jelenlegi helyzetét szeretném bemutatni a statisztikák fényében a polgári ügyszakban 2018. és 2019. évben:

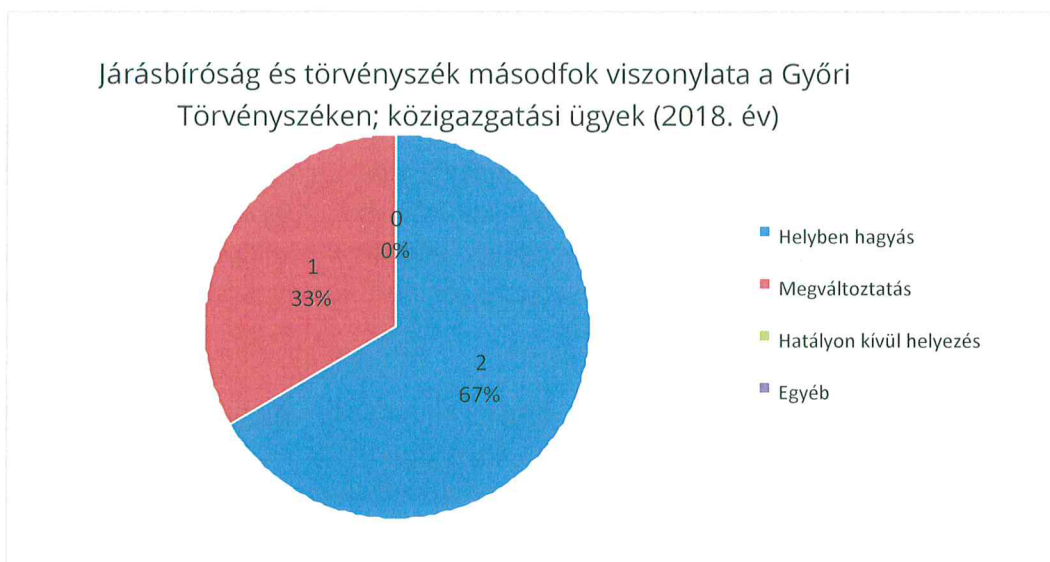
A jelenlegi helyzet a Győri Törvényszék polgári ügyszakában meglehetősen kihívások elé állítja az ügyszak jövőendő szakmai vezetőjét.

A 2018. évben a két éven túli ügyek aránya és a hatályon kívül helyezések aránya tekintetében is a törvényszék az utolsó helyek egyikén végzett az OBH által meghirdetett Fenntartható Fejlődés Program eredménylistáján.

A jövőben ezen az eredményen mindenképpen javítani kell. A magas hatályon kívül helyezési arány polgári ügyszakban betudható az ügyek jelentős tárgyi súlyának és az első fokú ítélezéssel szemben támasztott magas fokú szakmai követelményeknek a másodfokú tanácsok részéről.

Ez a probléma fokozottan jelentkezik a járásbíróságokon és a munkaügyi ügyszakban és sokkal kevésbé jelent problémát a törvényszéki első fokú polgári ítélezésben, vagy a közigazgatási ügyszakban.

Ezeket a problémákat az alábbi táblázatok, diagrammok segítségével kívánom illusztrálni, a forrás a Győri Törvényszék Elnökének a 2018. évre vonatkozó beszámolója:

A fenti diagramokból is látható, hogy a hatékonyság tekintetében jelentős előre lépés szükséges, az ítélezés minősége javításra szorul, hiszem és vallom, hogy az általam bevezetendő újításoknak is köszönhetően ez megvalósulhat és sikerülhet.

A statisztikai adatokból továbbá megállapítható az elmúlt 3 év adatait áttekintve, hogy 2016-ban 46.978 ügy érkezett, majd 2017-ben csekély mértékű csökkenés következett be, hiszen az érkezett ügyek száma 43.373 volt.

A 2018. évben jelentős csökkenés mutatkozott az érkezésben, hiszen az érkezett ügyek száma 39.953 volt. A csökkenő ügyérkezés mellett számottevően 2017-hez viszonyítottna a befejezések száma nem csökkent, hiszen 2017-ben 42.669 ügyet fejeztek be a bírúk, míg 2018-ban 41.987-et.

A befejezések magas volumene miatt az év végén folyamatban lévő ügyek száma lényegesen lecsökkent, 2017-ben 10.197 ügy volt folyamatban, ez a szám a 2018. év végére 8.153-ban állt meg.

A peres ügyek elemzéséből megállapítható – utalva az eljárásjogi törvények változására – a csökkenés, 2016-ban 11.290 peres ügy érkezett, míg 2018-ban csak 8.626. A befejezések aránya gyakorlatilag változatlan volt, 2017-ben 10.553 ügyet, míg 2018-ban 10.134 ügyet fejeztek be a bírák.

A két arányszám miatt erőteljesen csökkent a 2018. év végén folyamatban lévő ügyek száma, ez 3986 volt, míg 2017-ben 5.504 volt.

Ez okozza azonban azt a többletterhet is az első fokú bíróságokon, miszerint abszolút értékben a két éven túli ügyek száma jelentősen nem nőtt, de az arányuk a folyamatban lévő ügyek számának csökkenésére tekintettel nőtt, meghaladta az 5 %-ot, amely jelentéstételi, adminisztratív kötelezettséget is ró rendszeresen az ítélkező bírákra és a bírósági vezetőkre is.

A Győri Járásbíróság esetén is a fenti tendencia állapítható meg, azonban olyan jellegű ügyintézés is a bírák feladatát képezi, mely ténylegesen a statisztikai adatszolgáltatásban nem jelenik meg. Polgári ügyszakos bírák végzik meghatározott beosztás szerint a távoltartást, de az új Pp. miatt jelentősen megnőtt az apasági nemperes eljárások, valamint az egyezségi kísérletre történő idézések száma, melyben a bíró meghallgatást tart.

Jelentős terhet ró a Győri Járásbíróságra, hogy az ország legnagyobb kórházi pszichiátriai osztálya Győrben van. Valamennyi bírósági titkár ezen területen eljár, melyet alátámaszt az az adat, hogy 2018-ban elme-felülvizsgálat. 2291 ügy érkezett, melyből a titkárok 2.339 ügyet fejeztek, figyelemmel a szoros eljárási határidőkre.

A nemperes ügyszak helyzetét továbbra nehezíti a végrehajtási ügyek kimagasló száma, ez egyébként a Győri Törvényszék másodfokú nemperes ügyérkezésében is megmutatkozik.

A Soproni Járásbíróság polgári ügyszakában a tendencia hasonló volt, az ügyérkezés 25 %-kal csökkent, és pozitív tendencia az, hogy a befejezések száma is közel 20 %-kal nőtt, 1.224-ről 1.419-re, így a folyamatban lévő ügyek száma közel egyharmaddal csökkent, 1.031-ről 723-ra.

Hasonlóan a Győri Járásbírósághoz, jelentősen megnőtt a nemperes ügyérkezés a bírósági végrehajtás területén. Hosszabb tendenciát áttekintve megállapítható, hogy míg 2016-ban 639, ezzel ellentétben 2018-ban már 918 ilyen ügy érkezett. A magas számú befejezés ellenére, mely 965 ügy volt, az év végén 118 ügy maradt folyamatban.

A Mosonmagyaróvári Járásbíróság polgári ügyszakában is jelentős, több mint 25 %-os csökkenés mutatkozott 2018-ban, azonban ezen bíróság helyzetét nehezítette a korábbi létszámhiány. 2018. év elején, illetve 2017. év végén a megüresedett álláshelyet sikerült betölteni, illetve intézkedett a törvényszék elnöke a megyén belül egy álláshely átcsoportosításáról, mert az akkori helyzet tarthatatlan volt. A kollégák munkája alapján a helyzet normalizálódott, a befejezések számát 755-re emelték, mely a bázisévhez viszonyítottan 118 %-os javulás. Erre figyelemmel a folyamatban lévő ügyek száma is jelentősen lecsökkent, 531-re 2018-ra.

A Győri Törvényszék polgári elsőfokú ügyszakában a 2017-es 441 ügy helyett csak 206 ügy érkezett. A befejezések száma jelentősen lecsökkent, 482-ről 294-re, de még így is közel 50 %-kal csökkent a folyamatban lévő ügyek száma, 203-ról 115-re.

A polgári első fokban eljáró bírák közreműködnek a gazdasági ügyek tárgyalásában is, melyből egyébként 2018-ban 103 ügy érkezett, abból 100-at befejeztek, így csak 64 ügy maradt folyamatban.

A polgári és gazdasági elsőfokú ügyeket tárgyaló bírák részben a másodfokú ügyintézésben is közreműködnek, illetve ugyanígy közreműködnek a csőd- és felszámolási eljárások bírói hatáskörű eljárásában, melyből egyébként 2017-ben 491 ügy érkezett, melyből 436 befejezésre is került.

A Győri Törvényszék másodfokú polgári és gazdasági ügyszakában az eljárásjogi törvények megváltozása hatást nem okozott, 349 polgári ügy érkezett 2018-ban, továbbá 38 gazdasági ügy, amely gyakorlatilag megegyezik a 2017-es ügyérkezéssel.

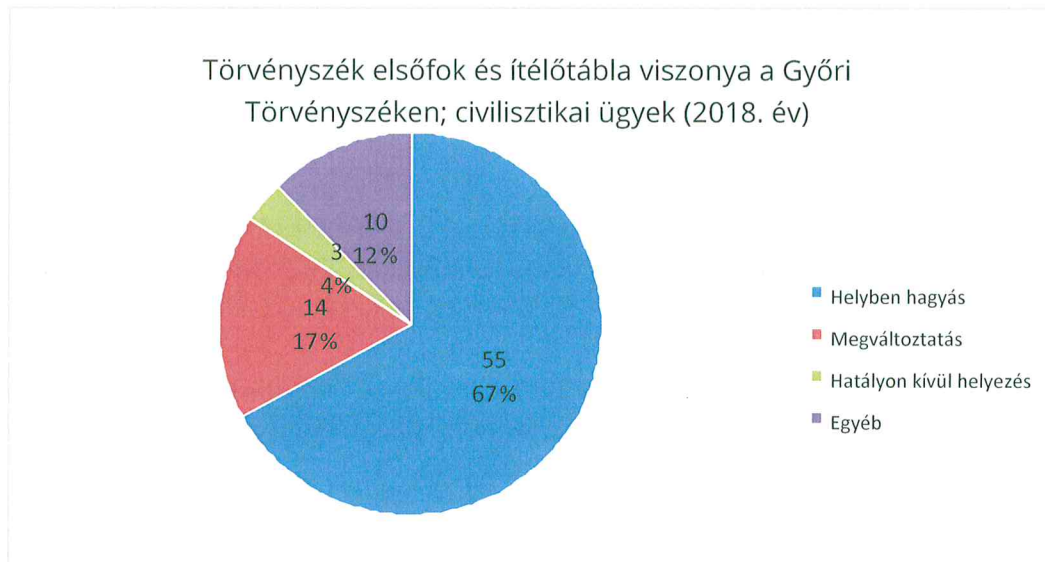
A 2017. évben döntő mértékben a másodfokú ügyintézésben egy törvényszéki elsőfokú ügyeket tárgyaló bíró is részt vett, azonban így is a hátralék megnőtt.

Erre figyelemmel a polgári kollégiumvezető valamint a törvényszék elnöke, mint tanácselnök, külön tanácsot hoztak létre elsődlegesen a nemperes ügyérkezés felgyorsítására, illetve a tanács munkájában kirendeléssel a Győri Járásbíróság bírái, ezen belül igazgatási vezetői is részt vettek.

A befejezések számát sikerült emelni 341-re, mely a bázisév százalékában 5 %-os emelkedést jelentett, de a folyamatban lévő ügyek száma is polgári ügyszakban 4 %-kal, míg gazdasági ügyszakban 19 %-kal nőtt, ezért további intézkedés is szükséges.

A nemperes ügyszak tekintetében szintén emelkedés mutatható ki, 589 ügy érkezett 2018-ban, mely 10 %-os emelést jelentett, azonban a tanácsok számának megnövelésével a befejezések száma 613-ra emelkedett, mely közel 30 %-os pozitív irány. A folyamatban lévő ügyek száma nemperes ügyszak tekintetében 113-ra csökkent, mely 18 %-ot meghaladó mérséklés.

Ahogy az az alábbi diagrammon is látható, a Győri Törvényszéken az első fokú ítélezés megalapozottsága alábbiak szerint, nagyon jól, kedvezően alakult:

Ezen a törvényszéki polgári első fokú ítélezési területen tehát kevésbé van szükség intézkedésre, a megalapozottsági mutatók kiválóan alakultak a 2018. év során.

A 2019. évet tekintve 2019. szeptember 30. napjáig (2018. november 1. napjától) az alábbiak állapíthatók meg:

Helyben hagyott határozatok aránya a jogorvoslással érintett befejezésekhez képest:

- Törvényszék első fok: Civilisztika: 67,31 % (polgári + gazdasági)
- Törvényszék másodfok: Civilisztika: 49,32 % (polgári + gazdasági)

Hatályon kívül helyezett határozatok aránya a jogorvoslással érintett befejezésekhez képest:

- Törvényszék első fok: Civilisztika: 9,62 % (polgári + gazdasági)
- Törvényszék másodfok: Civilisztika: 13,70 % (polgári + gazdasági)

Látható, hogy a civilisztikai, törvényszék első fokú ügyekben a helyben hagyás aránya hasonlóan alakult a 2019. évben, a hatályon kívül helyezett ügyek aránya sajnos nőtt, 4 %-ról 9,62 %-ra, amely kétszeres növekedésnek felel meg. Ennek okai további vizsgálatra szorulnak.

A törvényszék másodfokú tanácsai előtt folyamatban lévő helybenhagyási arány a 2018. évhez képest hasonlóan alakult, 49 % a korábbi 51 %-hoz képest.

A hatályon kívül helyezések aránya a korábbi 16 %-ról 13,70 %-ra csökkent, amely csökkenő tendenciát mutat ugyan, de ahogyan az alábbiakban részletesen ki fogok rá térni, itt, ezen a területen még bőven akad tennivaló.

Bővebben a II. fokú tanácsok ítélezését a következő táblázat mutatja be az elmúlt két év viszonylatában:

A Győri Törvényszéken civilisztika ügyszakban eljáró másodfokú tanácsok tevékenysége az általuk hozott határozatok tartalma alapján (peres ügyek)					
tanácsok	a II. fokú határozat tartalma				összes bef.
	helyben hagyás	megváltoztatás	hatályon kívül helyezés	egyéb	
2017. év					459
1-es tanács	101	39	26	29	195
Győri Jb.	69	25	19	23	136
Mosonmagyaróvári Jb.	15	7	0	1	23
Soproni Jb.	17	6	4	5	32
Egyéb Jb.	0	1	3	0	4
2-es tanács	136	60	31	20	247
Győri Jb.	45	28	11	10	94
Mosonmagyaróvári Jb.	8	4	3	0	15
Soproni Jb.	17	5	7	3	32
Győri KBM	66	22	10	7	105
Egyéb Jb.	0	1	0	0	1
3-as tanács	3	0	1	2	6
Győri Jb.	3	0	0	1	4
Mosonmagyaróvári Jb.	0	0	1	1	2
4-es tanács	3	1	2	5	11
Győri Jb.	1	0	2	4	7
Mosonmagyaróvári Jb.	0	1	0	0	1
Soproni Jb.	2	0	0	1	3

2018. év					
					493
1-es tanács	89	53	39	34	215
Győri Jb.	59	38	19	23	139
Mosonmagyaróvári Jb.	9	7	11	3	30
Soproni Jb.	21	8	9	8	46
Egyéb Jb.	0	0	0	0	0
2-es tanács	160	51	39	24	274
Győri Jb.	69	20	16	12	117
Mosonmagyaróvári Jb.	7	0	3	0	10
Soproni Jb.	12	7	6	3	28
Győri KBM	72	23	14	9	118
Egyéb Jb.	0	1	0	0	1
4-es tanács	1	0	0	3	4
Győri Jb.	1	0	0	1	2
Egyéb	0	0	0	2	2

Ehhez képest az idei évben:

2019. október 31-ig					
					395
1-es tanács	78	54	34	30	196
Győri Jb.	51	37	19	17	124
Mosonmagyaróvári Jb.	7	6	9	4	26
Soproni Jb.	17	11	6	9	43
Egyéb Jb.	3	0	0	0	3
2-es tanács	103	47	23	24	197
Győri Jb.	46	22	12	7	87
Mosonmagyaróvári Jb.	9	6	3	2	20
Soproni Jb.	25	11	3	6	45
Győri KBM	23	8	3	9	43
Egyéb Jb.	0	0	2	0	2
3-as tanács	1	0	0	0	1

Soproni Jb.	1	0	0	0	1
4-es tanács	0	0	0	1	1
Győri Jb.	0	0	0	1	1

Eszerint 60, 78, illetve az idei évben október 31-ig összesen 57 ügy Került másodfokon hatályon kívül helyezésre a törvényszéken. Ez az idei évben várhatóan a 2018. évhez képest valamivel kedvezőbb számot fog mutatni az év végén, ugyanakkor ezen a területen az ítélkezés megalapozottsága és hatékonysága jelentős javításra szorul.

A megváltoztatások száma érdemben nem változott a 3 év alatt, 100 körül mozog. Ugyanez elmondható a helyben hagyásra is, amelynek száma 250 körül alakult az elmúlt 3 évben is valószínűleg ekörül lesz az idei évben is.

Az alábbiakban ki fogom fejteni részletesen, hogy ezeken a mutatószámokon hogyan képzelem el a javítást az elkövetkező években kollégiumvezetőként.

Ehelyütt csak annyit jegyeznék meg, hogy hatékonyabb kommunikációval, aktívabb kollégiumvezetői fellépéssel és munkaszervezéssel álláspontom szerint ebben a körben jelentős eredményeket lehet elérni.

Az érkezett ügyek statisztikai adatait az alábbi táblázat mutatja be részletesen:

Ügyforgalmi adatok a Győri Törvényszéken és az illetékességi területén működő bíróságokon civilisztika ügyszakban							
Érkezett ügyek							
az ügy tárgya	2017. év	2017. okt. 31-ig	ehhez képest a 2019. év azonos időszaka (%-ban)	2018. év	2018. okt. 31-ig	ehhez képest a 2019. év azonos időszaka (%-ban)	2019. október 31.-ig
Győri Járásbíróság							
Polgári peres ügyek	3074	2463	-17,38	2320	1914	6,32	2035
Gazdasági peres ügyek	182	155	-20,00	181	155	-20,00	124
Polgári nemperes ügyek	2884	2478	19,98	3274	2739	8,54	2973
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	2
Bírósági végrehajtási ügyek	3500	3055	-23,67	3675	3128	-25,45	2332

Mosonmagyaróvári Járásbíróság							
Polgári peres ügyek	845	706	-32,44	538	464	2,80	477
Gazdasági peres ügyek	33	24	20,83	26	23	26,09	29
Polgári nemperes ügyek	149	128	19,53	173	145	5,52	153
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0
Bírósági végrehajtási ügyek	696	628	-37,58	749	659	-40,52	392
Soproni Járásbíróság							
Polgári peres ügyek	1469	1193	-14,67	1111	918	10,89	1018
Gazdasági peres ügyek	67	49	-24,49	49	45	-17,78	37
Polgári nemperes ügyek	704	597	27,64	720	597	27,64	762
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0
Bírósági végrehajtási ügyek	830	684	-14,04	918	775	-24,13	588
Járásbíróságok összesen							
Polgári peres ügyek	5388	4362	-19,07	3969	3296	7,10	3530
Gazdasági peres ügyek	282	228	-16,67	256	223	-14,80	190
Polgári nemperes ügyek	3737	3203	21,39	4167	3481	11,69	3888
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	2
Bírósági végrehajtási ügyek	5026	4367	-24,16	5342	4562	-27,40	3312
Mediációs ügyek	37	27	-14,81	18	15	53,33	23
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság							
Közigazgatási peres ügyek	452	394	129,95	856	708	27,97	906
Munkaügyi peres ügyek	518	460	-66,96	250	221	-31,22	152
Közigazgatási nemperes ügyek	116	100	17,00	122	99	18,18	117
Munkaügyi nemperes ügyek	219	181	-54,14	150	117	-29,06	83

Győri Törvényszék							
Elsőfokú ügyek							
Polgári peres ügyek	441	346	-49,71	206	162	7,41	174
Gazdasági peres ügyek	81	62	-41,94	103	83	-56,63	36
Polgári nemperes ügyek	212	190	36,32	329	218	18,81	259
Gazdasági nemperes ügyek	1	1	100,00	0	0	200,00	2
Cégügyek*	12652	10690	-31,52	9721	8294	-11,73	7321
Csőd- és felszámolási ügyek**	465	383	-39,69	491	421	-45,13	231
Végrehajtási ügyek	40	36	13,89	54	47	-12,77	41
Fellebbezett ügyek							
Polgári peres ügyek	361	318	-15,41	349	302	-10,93	269
Gazdasági peres ügyek	37	34	5,88	38	30	20,00	36
Közigazgatási peres ügyek	9	9	-	1	1	-	0
Munkaügyi peres ügyek	127	102	-74,51	83	76	-65,79	26
Polgári nemperes ügyek	535	442	7,69	589	510	-6,67	476
Gazdasági nemperes ügyek	13	13	38,46	11	9	100,00	18
Közigazgatási nemperes ügyek	49	44	-	2	2	-	0
Munkaügyi nemperes ügyek	13	12	-75,00	9	9	-66,67	3
Egyéb ügyek ***	134	118	-50,00	99	91	-35,16	59

*** Egyéb ügyek: másodfokra érkezett elsőfokú ügyek

Az első fokú ügyérkezést nézve az mindenhol csökkenő tendenciát mutat, mind a törvényszéki elsőfokú ügyek, mind a járásbírói szinten lévő elsőfokú ügyek tekintetében.

Erre tekintettel is lehet azt rögzíteni, hogy pl. a Győri Járásbírószágon polgári ügyszakban a teljes bíróság ügyterhe és az egyéni bírói ügyteher is közelíti az optimális szintet. A bírói létszám tekintetében tehát jelentős változtatásokra, előre lépésekre nincsen szükség. Ez azonban a jelenlegi ügyforgalom mellett és a 2019. év végi tudásunknak megfelelő szinten jelenthető ki nagy bizonyossággal.

A Mosonmagyaróvári Járásbírószágon az ügyérkezés csak százalékos arányban mutat jelentős növekedést, nominálisan alig nőtt az érkezett peres ügyek száma.

A Soproni Járásbírószágon továbbra is nominálisan emelkedő tendenciát figyelhetünk meg az ügyérkezésben, több, mint 1000 ügy érkezett 10 hónap alatt. Mindennek a mennyiségnek a feldolgozására összesen 8 polgári bíró ítélkező tevékenysége vehető igénybe, amely havi 100 ügy érkezését jelenti, a szignálásban az arra jogosult a 8 ítélkező bíróból 1 bíró esetében csak részmunkaidőben dolgozó kollégát és 1, egyébként közigazgatási bírónak kinevezett kollégát kirendeléssel a Soproni Járásbírószágon ítélkező kollégát kell figyelembe vennie, úgy, hogy az elnökhelyettes szintén polgári bíró és egyenlő arányban vesz részt az ítélkezésben igazgatási feladatai mellett, miközben a bíróság alkalmazotti létszáma folyamatosan nő, bővül, amelyre tekintettel az igazgatási feladatok is bővülnek.

A Soproni Járásbírószágon helyzetét folyamatosan figyelni kell, a jelenlegi emelkedő ügyérkezési tendencia indokolja a 8 polgári bírói hely fenntartását, így hosszabb távon gondoskodni kell álláspontom szerint vagy új polgári bírói hely létesítéséről, vagy a jelenleg kirendelt közigazgatási bírónak ítélkező kolléga további kirendeléséről, a kirendelés meghosszabbításáról.

A későbbiekben, amennyiben ez az emelkedő tendencia folytatódik, akkor esetlegesen felmerülhet egy további polgári bírói álláshely állandó létesítésének szükségessége, akár új státusz létesítésével, akár átcsoportosítással. Ezzel az ítélkezésben maximálisan részt vevő elnökhelyettest is tehermentesíteni lehetne az ítélkezési feladatai ellátása alól, legalább részben, így több energiát fordíthatna igazgatási feladatai ellátására a növekvő alkalmazotti létszám miatt is megkövetelt körben.

A Soproni Járásbírószágon tapasztalt peres ügyérkezés emelkedése kivételével tehát a peres ügyérkezés minden bíróságon csökkent, ezzel ellentétes tendenciát mutat a nemperes ügyek számának az emelkedése, amely minden bíróságot érint a törvényszék illetékességi területén belül.

A végrehajtási ügyek számának és az egyéb nemperes ügyek számának emelkedése tapasztalatom szerint két lényeges tendenciának köszönhető. Egyik a végrehajtási ügyekben a kifogások tömeges előterjesztésének jelensége, amely a hazánkban

tapasztalható ingatlan árrobbanás következményeként bukkant fel, miután a nyugat-dunántúli régió ebben fokozottan érintett az ingatlanok keresettsége miatt és ebben a körben a végrehajtási eljárások során az adósok az ingatlanok árverési becsértékét folyamatosan vitássá teszik és azokat aktualizálni kérik, ez elhúzódó és tömeges nemperes eljárásokat indukál, nem beszélve ebben a körben az igazságügyi szakértői területen mutatkozó létszámgondokról.

További problémát jelent, hogy a Győri Járásbíróságon pl. a bírósági titkárok egy része tartósan, pl. gyermekvállalás miatt távol van és a jelenlegi létszám mellett ezen ügyek számának kezelése fokozott ügyterhet jelent a bírósági titkárokra nézve.

A másik tényező a nemperes eljárások vonatkozásában az elme felülvizsgálati ügyek számának emelkedése, valamint a közlekedési-infrastrukturális beruházásokkal összefüggésben a bírói letétek számának emelkedése a kisajátítási eljárásokkal összefüggésben.

Hasonló tendencia figyelhető meg a Soproni Járásbíróság vonatkozásában is. A legnagyobb nemperes ügyérkezés növekedés százalékos arányban itt figyelhető meg a 2019. évben, amely nominálisan is számottevő.

A titkári jelenlegi létszámmal ez az ügyteher még végrehajtási ügyintézők bevonásával is nehezen kezelhető, bírósági titkári álláshelyek létesítésére lehet hosszabb távon szükség, amennyiben az emelkedés nem áll meg.

A Mosonmagyaróvári Járásbíróságon egy váratlan bírói lemondás miatt a polgári ügyszakban országosan is kirívóan magas ügyteherrel kellett szembenézni 2 évvel ezelőtt.

A két polgári ügyszakos kolléga jelentős erőfeszítéseinek és az újonnan kinevezett bírónak köszönhetően ezt a krízis közeli állapotot sikerült felszámolni és a jelenlegi ügyteher és az ügyérkezés (köszönhetően az ügyérkezés csökkenésének) mellett már van lehetőség magasabb színvonalú és alaposabb szakmai munka végzésére.

Ehhez képest jelenleg 4 polgári ügyszakos kolléga dolgozik Mosonmagyaróváron, az ügyérkezés, mint a fenti táblázatból is látható csökkent-stagnál, ehhez képest nem az egyéni és bírósági szintű ügyteher okozza a problémát, hanem az, hogy az ott szolgálatot teljesítő bírók közül 3 határozott időre kinevezett bíró, 1 határozatlan időre kinevezett, már több, mint 10 éves bírói tapasztalattal rendelkező, instruktorként is működő bíró.

Az egyik nem régen kinevezett, határozott idejű bíró kolléga mellett egy jelenleg már a Győri Járásbíróságon szolgálatot teljesítő bíró működik instruktorként, a földrajzi távolság ugyan nem nagy, ugyanakkor a napi szintű támogató fellépést és a személyes találkozások, konzultációk mással nem pótolható eszközét nem tudja a két fél

megfelelően és hatékonyan igénybe venni. Egyelőre egyéb megoldás hiányában a jelenlegi rendszert lehet ebben a körben fenntartani.

Összefoglalva:

A fenti táblázatok alapján az állapítható meg, hogy a polgári ügyszakban a járásbírói szinteken a (talán csak átmeneti) ügyteher csökkenés és ügyérkezés csökkenés a peres ügyek terén mind a három a törvényszék illetékességi területe alá tartozó járásbírói szinten megnyithatja a magasabb színvonalú és alaposabb szakmai munka végzésének lehetőségét, azon egyszerű oknál fogva, hogy a bírónak kevesebb számú ügy esetében nagyobb lehetősége van körültekintőbben, alaposabban felkészülnie a tárgyalásokra, a bírói gyakorlatot több ideje jut elemezni és összegezni az egyes perekben és több ideje jut az ítéletek minél cizelláltabb megírására is.

Ebből kivételt képez a Soproni Járásbíróság, ahol az ügyérkezés nőtt, bár nem jelentősen, de a jelenlegi átmeneti megoldás helyett a minimálisan 8 állandó polgári bírói státusz fenntartása lenne indokolt, ideális esetben a 8 állandó polgári bírói státusz fenntartása mellett az elnökhelyettes tehermentesítése elsődleges cél növekvő igazgatási feladataira is tekintettel.

A nemperes ügyek számának változatlanlansága és emelkedése azonban a bírósági titkári státuszok vonatkozásában plussz létszámgigényt jelenthet, miután bizonyos esetekben már tendenciaként aposztrofálható a növekedés és nem csak átmeneti jelenségként az ügyérkezésben. Ez mindegyik, a törvényszék területén működő bíróságot érintő jelenség.

A befejezett ügyek tendenciáinak bemutatása az alábbi táblázatokkal történik:

Ügyforgalmi adatok a Győri Törvényszéken és az illetékességi területén működő bíróságokon civilisztika ügyszakban							
Befejezett ügyek							
az ügy tárgya	2017. év	2017. okt. 31-ig	ehhez képest a 2019. év azonos időszaka (%-ban)	2018. év	2018. okt. 31-ig	ehhez képest a 2019. év azonos időszaka (%-ban)	2019. október 31-ig
Győri Járásbíróság							
Polgári peres ügyek	2966	2458	-16,48	2755	2357	-12,90	2053
Gazdasági peres ügyek	188	157	-17,83	215	184	-29,89	129
Polgári nemperes ügyek	2842	2414	24,48	3245	2595	15,80	3005
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0

Bírósági végrehajtási ügyek	3456	2994	-17,23	3789	3021	-17,97	2478
Mosonmagyaróvári Járásbíróság							
Polgári peres ügyek	640	527	-2,47	755	642	-19,94	514
Gazdasági peres ügyek	33	29	-10,34	36	31	-16,13	26
Polgári nemperes ügyek	147	125	25,60	169	146	7,53	157
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0
Bírósági végrehajtási ügyek	673	545	-15,96	674	567	-19,22	458
Soproni Járásbíróság							
Polgári peres ügyek	1224	1009	13,68	1419	1195	-4,02	1147
Gazdasági peres ügyek	54	45	-6,67	52	48	-12,50	42
Polgári nemperes ügyek	703	599	27,21	727	605	25,95	762
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0
Bírósági végrehajtási ügyek	840	757	-15,19	965	832	-22,84	642
Járásbíróságok összesen							
Polgári peres ügyek	4830	3994	-7,01	4929	4194	-11,44	3714
Gazdasági peres ügyek	275	231	-14,72	303	263	-25,10	197
Polgári nemperes ügyek	3692	3138	25,05	4141	3346	17,27	3924
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0
Bírósági végrehajtási ügyek	4969	4296	-16,71	5428	4420	-19,05	3578
Mediációs ügyek	36	33	-36,36	24	21	0,00	21
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság							
Közigazgatási peres ügyek	543	476	77,73	707	587	44,12	846
Munkaügyi peres ügyek	541	465	-59,78	365	318	-41,19	187
Közigazgatási nemperes ügyek	125	112	6,25	124	104	14,42	119
Munkaügyi nemperes ügyek	225	185	-50,81	141	116	-21,55	91

Győri Törvényszék							
Elsőfokú ügyek							
Polgári peres ügyek	482	410	-51,46	294	256	-22,27	199
Gazdasági peres ügyek	83	68	-2,94	100	86	-23,26	66
Polgári nemperes ügyek	203	169	51,48	204	163	57,06	256
Gazdasági nemperes ügyek	1	1	100,00	0	0	-	2
Cégügyek *	12713	10743	-34,15	10089	8668	-18,39	7074
Csőd- és felszámolási ügyek **	539	446	-16,14	436	345	8,41	374
Végrehajtási ügyek	50	46	-2,17	50	45	0,00	45
Fellebbezett ügyek							
Polgári peres ügyek	325	270	16,67	341	291	8,25	315
Gazdasági peres ügyek	29	27	33,33	34	27	33,33	36
Közigazgatási peres ügyek	12	10	-	3	3	-	0
Munkaügyi peres ügyek	93	62	-29,03	115	107	-58,88	44
Polgári nemperes ügyek	535	411	13,14	613	513	-9,36	465
Gazdasági nemperes ügyek	13	13	69,23	8	7	214,29	22
Közigazgatási nemperes ügyek	49	42	-	6	6	-	0
Munkaügyi nemperes ügyek	13	8	-50,00	9	9	-55,56	4
Egyéb ügyek ***	136	117	-49,57	99	90	-34,44	59

*** Egyéb ügyek: másodfokra érkezett elsőfokú ügyek

A befejezések száma alapján az állapítható meg, hogy az ügyérkezés alacsonyabb szintűvé válásával a befejezések aránya is arányosan csökkent, ez a csökkenés nem a bírák munkájának a minősége és mennyisége miatt következett be, hanem egész egyszerűen a kevesebb érkezett ügyből a kollégák kevesebbet is tudtak befejezni.

Ez nem jelenthető ki a nemperes ügyek tekintetében, miután ott összességében közel 20 %-os emelkedés tapasztalható.

Ez egyértelműen következik az ügyérkezés emelkedéséből, tehát kijelenthető, hogy az érkezett ügyek számának emelkedését lekövette a befejezések számának emelkedése,

Ügyforgalmi adatok a Győri Törvényszéken és az illetékességi területén működő bíróságokon civilisztika ügyszakban							
Folyamatban maradt ügyek							
az ügy tárgya	2017. év	2017. okt. 31-ig	ehhez képest a 2019. év azonos időszaka (%-ban)	2018. év	2018.okt. 31-ig	ehhez képest a 2019. év azonos időszaka (%-ban)	2019. október 31.-ig
Győri Járásbíróság							
Polgári peres ügyek	1483	1380	-25,36	1048	1040	-0,96	1030
Gazdasági peres ügyek	112	116	-37,07	78	83	-12,05	73
Polgári nemperes ügyek	143	165	-15,15	172	287	-51,22	140
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	2
Bírószági végrehajtási ügyek	714	731	-37,89	600	821	-44,70	454
Mosonmagyaróvári Járásbíróság							
Polgári peres ügyek	531	505	-45,15	314	354	-21,75	277
Gazdasági peres ügyek	29	24	-8,33	19	21	4,76	22
Polgári nemperes ügyek	15	16	-6,25	19	14	7,14	15
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0
Bírószági végrehajtási ügyek	167	227	-22,47	242	259	-32,05	176
Soproni Járásbíróság							

Polgári peres ügyek	1031	970	-38,76	723	754	-21,22	594
Gazdasági peres ügyek	41	32	3,13	38	38	-13,16	33
Polgári nemperes ügyek	17	14	-28,57	10	9	11,11	10
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0
Bírószági végrehajtási ügyek	165	106	-39,62	118	108	-40,74	64
Járásbíróságok összesen							
Polgári peres ügyek	3045	2855	-33,42	2085	2148	-11,50	1901
Gazdasági peres ügyek	182	172	-25,58	135	142	-9,86	128
Polgári nemperes ügyek	175	195	-15,38	201	310	-46,77	165
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	2
Bírószági végrehajtási ügyek	1046	1064	-34,77	960	1188	-41,58	694
Mediációs ügyek	9	2	150,00	3	3	66,67	5
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság							
Közigazgatási peres ügyek	157	166	120,48	306	278	31,65	366
Munkaügyi peres ügyek	213	231	-72,73	98	116	-45,69	63
Közigazgatási nemperes ügyek	7	4	-25,00	5	2	50,00	3
Munkaügyi nemperes ügyek	2	4	-25,00	11	3	0,00	3
Győri Törvényszék							
Elsőfokú ügyek							
Polgári peres ügyek	203	180	-50,00	115	109	-17,43	90
Gazdasági peres ügyek	61	57	-40,35	64	58	-41,38	34
Polgári nemperes ügyek	27	29	434,48	152	78	98,72	155
Gazdasági nemperes ügyek	0	0	-	0	0	-	0
Cégügyek *	802	810	-15,93	434	428	59,11	681
Csőd- és felszámolási ügyek **	529	539	-18,18	584	605	-27,11	441
Végrehajtási ügyek	450	450	-99,78	5	3	-66,67	1

Fellebbezett ügyek							
Polgári peres ügyek	172	184	-27,17	180	183	-26,78	134
Gazdasági peres ügyek	21	20	-35,00	25	24	-45,83	13
Közigazgatási peres ügyek	2	4	-	0	0	-	0
Munkaügyi peres ügyek	55	61	-91,80	23	24	-79,17	5
Polgári nemperes ügyek	137	113	9,73	113	134	-7,46	124
Gazdasági nemperes ügyek	2	2	-50,00	5	4	-75,00	1
Közigazgatási nemperes ügyek	4	3	-	0	0	-	0
Munkaügyi nemperes ügyek	2	5	-80,00	2	2	-50,00	1
Egyéb ügyek ***	0	3	-	0	1	-	0

*** Egyéb ügyek: másodfokra érkezett elsőfokú ügyek

Összefoglalva:

Az állapítható meg, hogy szinte minden ügyszakban és minden helyi bíróságon csökkent a folyamatban lévő ügyek száma 2018. azonos időszakához képest. Ennek magyarázata a bíróságokon dolgozó kollégák magas színvonalú, elkötelezett munkája, az ügyérkezés csökkenése és a befejezések ehhez viszonyított számarányának tartása.

A közigazgatási ügyszakban a peres és nemperes ügyek száma nőtt, a felfutás a továbbiakban is várható. Jelenleg 12 bíró dolgozik a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, a közigazgatási peres ügyek száma dinamikusan nő, ugyanakkor a munkaügyi peres ügyek száma csökken, így a munkaügyi ügyszakban dolgozó kollégák a határterületnek számító közszolgálati jogvitákban is eljárnak, amely ugyan közigazgatási ügyszakhoz tartozó terület, de nagyon közel áll a munkaügyi területhez is. Erre tekintettel a kiegyenlített munka és ügyteher ezen a területen biztosított.

A fentiekben a törvényszékhez tartozó bíróságok jelenlegi helyzetét vizsgáltam és mutattam be.

Összefoglalóan megállapítható:

A peres ügyek száma, szinte kivétel nélkül minden bíróságon csökkenést mutat, illetve stagnál, mind az ügyérkezést, mind a befejezést, mind a még folyamatban maradt ügyeket tekintve valamennyi járásbíróságon és a munkaügyi ügyszakban, egyedül a közigazgatási ügyek száma, a törvényszéken első fokon indult nemperes ügyek száma

és a cégbíróági nemperes ügyek száma és a járásbíróságokon érkezett nemperes ügyek száma emelkedett.

A nemperes eljárások száma, mind az ügyérkezést illetően, mind a folyamatban lévő ügyek tekintetében emelkedőben van. Ezen ügyek elbírálása elsősorban bírósági titkári feladatkörbe esik, illetve kisebb részben a törvényszék első fokú ügyei intézésében bírósági titkár mellett bírák is eljárnak, pl. felszámolási nemperes ügyek intézésében.

A mindig vitát képező és a statisztikában fokozott figyelemmel kísért 2 és 5 éven túli adatok alakulását a következő táblázat mutatja be:

2 éven túli ügyek alakulása a Győri Törvényszéken és illetékességi területén működő bíróságokon									
Ügyszak	2017. december 31-én			2018. december 31-én			2019. október 31-én		
	időszak végén folyamatban maradt	ebből 2 éven túli	ebből 5 éven túli	időszak végén folyamatban maradt	ebből 2 éven túli	ebből 5 éven túli	időszak végén folyamatban maradt	ebből 2 éven túli	ebből 5 éven túli
Győri Járásbíróság									
Polgári	1483	67	12	1048	70	18	1030	59	11
Gazdasági	112	9	0	78	5	0	73	9	0
Mosonmagyaróvári Járásbíróság									
Polgári	532	20	0	314	30	0	277	33	2
Gazdasági	29	2	0	19	4	0	22	10	1
Soproni Járásbíróság									
Polgári	1031	70	17	723	76	17	594	50	7
Gazdasági	41	5	0	38	11	2	33	7	2

Járásbíróságok összesen									
Polgári	3046	157	29	2085	176	35	1901	142	20
Gazdasági	182	16	0	135	20	2	128	26	3
Győri Törvényszék									
Elsőfok									
Polgári	203	14	1	115	24	2	90	13	2
Gazdasági	61	16	3	64	13	2	34	9	3
Másodfok									
Polgári	172	0	0	180	0	0	134	0	0
Gazdasági	21	0	0	25	0	0	13	0	0
Közigazgatási	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkaügyi	55	0	0	23	0	0	5	0	0
Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság									
Közigazgatási	157	1	0	306	4	0	366	1	0
Munkaügyi	213	6	1	98	6	0	63	5	0

A bemutatott adatok alapján megállapítható, hogy a csökkenő tendenciát mutató ügyérkezési adatok és a befejezések számának stagnálása-enyhe csökkenése mellett a folyamatban lévő 2 és 5 éven túli perek száma és aránya is csökkenést mutat elsősorban a Győri és a Soproni Járásbíróságon. A másodfokú tanácsok előtt ilyen hosszabb ideig folyamatban lévő ügy évek óta nincs, ami mindenképpen pozitívum.

A tendencia csökkenése a Győri és a Soproni Járásbíróságokon a csökkenő ügyérkezésnek és a Soproni Járásbíróság esetében a nagyobb bírói létszámnak tudható be, amelyet fenn kell tartani az elkövetkező években, sőt azt növelni kell az átlagos, optimális egy bíró kezén lévő ügyteher elérése céljából.

Arányait tekintve azonban az mondható el, hogy a folyamatosan csökkenő folyamatban lévő ügyek mellett egyre nagyobb arányt képvisel a hosszabb pertartamú ügyek számaránya, amely arra bizonyíték, hogy a perek egyre jelentősebb része nehezedik el, amely mind az ítélkező bíróra, mind az igazgatási vezetőkre plussz adminisztratív terheket ró a jelentéstételi kötelezettségek tükrében.

Véleményem szerint abszolút támogatandó és bevált gyakorlat különösen az 5 éven túli ügyek számának csökkenésében az a gyakorlat, amelyet a Győri Járásbíróságon vezettek be, hogy az ilyen ügyekben kijelölésre kerül a csoportvezető, vagy az általa

felkért tapasztalt bírót, aki segítheti az ügyben döntéshozatalra köteles bírót az ügy befejezésében, meglátásaival segíti, különösen abban a nem ritka esetben, amikor már a per másodfokon is megfordult, hatályon kívül helyezett ügy.

A kollégiumvezető eszközei és a céljaim a hatékony és időszerű ítélkezési tevékenység eddigi eredményeinek fenntartása és azok továbbfejlesztése érdekében:

Az alábbiakban azt kísérem meg bemutatni, hogy a kollégiumvezetőnek milyen eszközei vannak az ítélkezés hatékonyságának javításában, szakmai színvonalának emelésében és a problémásnak tekintett területeken a beavatkozás hatékony teljesítése érdekében.

Ebben a körben a kollégiumvezetőnek mintegy menedzseri feladatai vannak meglátásom szerint. Ars poetica megfogalmazására nincsen szükség, hiszen a célokat az OBH kijelölte, valamint ezeket a különböző jogszabályi rendelkezésekből is le lehet vezetni, valamint a bírói munka minősége iránt megfogalmazott magas szintű követelményekből természetesen következik. Emellett azonban szükség van eszközökre, amelyekkel a cél teljesíthető.

Meglátásom szerint jelentős tárgyi súlyú ügyek kerülnek fellebbezés folytán a másodfokú bírósághoz, miután a régió, a megye és kifejezetten a törvényszékhez kapcsolódóan működő 3 járásbíróság illetékességi területe Ausztria közelsége miatt is, valamint az itt működő számtalan gazdasági társaság, kisebb vállalkozás és multinacionális vállalat jelenléte miatt is egy gazdaságilag nagyon jól prosperáló, emiatt a belső migráció szempontjából is sok embert vonzó terület.

A jelentősebb nagyvárosok lakosságszáma (Győr, Sopron és Mosonmagyaróvár) ezen vonzó képesség és elhelyezkedés miatt évről-évre nő, fejlődik, a beköltözők száma elsősorban a keleti országrészekről egyre dinamikusabban nő.

Erre tekintettel az ügyek is jelentősen elnehezedtek, tárgyi súlyuk egyre nagyobb, szinte minden jelentősebb ügyben szükségessé válik szakértő kirendelése, esetleg több szakértő kirendelése, szélesebb körű bizonyítási eljárás lefolytatása.

Meglátásom szerint a régió az országos átlaghoz képest felülreprezentált a devizakölcsönnel kapcsolatos szerződéses jogviták számában is, amelyet jól mutat az, hogy pl. a saját referádámban minden 4. ügy, tehát az ügyek kb. 25 %-a valamilyen módon érintett a devizakölcsönnel kapcsolatos problémakörben.

Miután az ügyek nehézségi foka az országos átlag felett van, ezért nagyobb az esélye abban eltérő másodfokú jogi álláspont kialakulásának, vagy esetlegesen eljárásjogi hibák elkövetésének.

Emiatt a másodfokú bíróság túlterhelt lesz. A kollégiumvezető ezzel kapcsolatban annyit tehet, hogy az OBH-hoz fordul vagy a másodfokú tanácsok mellé állandó bírósági titkári plusz státusz biztosítása érdekében, aki a döntések előkészítésében vehet részt és így részben tehermentesítheti a másodfokú tanácsok elnökeit és előadó bíráit, vagy megfontolandó egy harmadik, állandó bírói tanács felállítása a Győri Törvényszéken.

Így elérhető az, hogy a másodfokú bírói tanácsok ügyterhe csökkenjen, a kevesebb ügy mellett több lehetőségük és idejük lenne esetlegesen bizonyítást felvenni másodfokon, abban az esetben ha ez megtehető és szükséges, így a hatályon kívül helyezések aránya is pozitív irányba fordítható és csökkenthető hosszabb távon.

A hatályon kívül helyezések arányának csökkentése és a pertartam csökkentése természetesen egymástól nagyrészt nem függetlenek.

A meglátásom és tapasztalatom a hatályon kívül helyezésekkel kapcsolatban, hogy javítani kell a másodfokú határozatok tartalmán azzal kapcsolatban, hogy a másodfokú bíróság az első fokú bíróságnak a megismételt eljárás lefolytatására milyen utasításokat ad, pl. bizonyítás lefolytatására stb.

A tapasztalataim szerint az első fokon ítélező bírák számára az egyik legnagyobb gondot az okozza, hogy ezek a másodfokú végzések nagyon magas absztrakciós szinten megfogalmazott utasításokat tartalmaznak, amelyből sokszor az első fokú bíró számára nem derül ki, hogy a megismételt eljárásra pontosan mit is vár el tőle a másodfokú bíróság, amely bizonytalankodást szül az első fokú bírák részéről és a megismételt eljárás pertartamát növeli tovább.

Emellett a kollégiumon belül rendszeres szakmai konzultációk megtartását javaslom, amelyek során az aktuális ítélezési típusproblémák kezelésében állásfoglalást kellene közzé tennie a kollégium tagjainak az egyes kérdésekben az első fokon és másodfokon ítélező bírák részére.

Ebbe fokozottan be kell vonni a tanácselnököket és az első fokú bíróságok azon tagjait, akik a kollégium tagjai is, valamint azokat, akik nem kollégiumi tagok ugyan, de gyakorló bíróként egy-egy területen az adott szakami kérdésben a tárgyalóteremben állandó kihívásokkal néznek szembe. Fontosnak tartom azt is, hogy ezekben a kérdésekben az információk megfelelően eljussanak az érintett tárgyaló bírákhoz, őket a problémák megoldásában aktív közreműködésre bírjuk és az egyes esetlegesen eltérő gyakorlatukat szintetizálja a kollégium.

A tapasztalatom szerint a kollégium létszámánál fogva és az ott részt vevők szakmai felkészültsége okán is a legjobb színtere a szakmai problémák és eltérő joggyakorlatok megbeszélése és megoldása érdekében.

A másik tapasztalataim szerint megfelelő fórum és eszköz a fenti célok megvalósítása érdekében az egyes célok tekintetében munkacsoport létrehozása, amely kifejezetten a kollégiumvezető számára biztosított eszköz. Ilyen munkacsoport tudomásom szerint működik már a Győri Törvényszéken is az új Pp. gyakorlati kérdéseinek, jogalkalmazási nehézségeinek megoldása érdekében, amely a jelenlegi legnagyobb kihívásra adhat választ és annak működtetése-fenntartása kifejezetten szándékolt célom.

A 21. században, a megfelelően rendelkezésre álló technikai eszközökkel, az OBH által teljesített jelentős fejlesztéseknek is hála ez nem jelenthet problémát, sikeresen és gyorsan megoldható feladat, amennyiben az arra felelős személy kijelölésre kerül és a feladatát megfelelően ellátja.

Itt is kaphat szerepet a kollégiumvezető és a mellette állandóan működő bírósági titkár, amely tisztségről az alábbiakban majd részletesen fogok írni.

Ehhez elengedhetetlenül szükséges, hogy a rendszeres kollégiumi ülések megfelelően előkészítésre kerüljenek írásban és a kollégium csak egy rövidebb vitát követően, az álláspontok rögzülése után szavazhasson és foglalhasson állást ezekben a részben anyagi jogi, részben eljárásjogi kérdésekben. Ennek most kiemelkedően nagy gyakorlati jelentősége van, miután a 2016. évi CXXX. törvény a Polgári perrendtartásról hatályba lépett 2018. január 1. napjával és még nagyon sok kérdésben a CKOT ülések sem foglaltak állást, ez még a jövőben szükségessé válhat mind helyi, mind országos szinten.

Ezen fenti eszközök mellett álláspontom szerint szükséges egy fajta szakmai-ítélkezési monitoring rendszer felállítása a kollégiumvezető részéről, amely nem csak a másodfokú határozatok alapján leszűrhető tapasztalatok összefoglalását és első fokú bíróság részére történő eljuttatását és hozzáférhetővé tételét jelenti, hanem az országos gyakorlat alakulásának figyelemmel kísérését és összefoglalását, valamint hozzáférhetővé tételét.

Ebben a körben utalni kívánok arra, hogy az OBH kiemelt célként tekint az ügyfélbarát igazságszolgáltatás megvalósítására és működtetésére, amelyet kiemelt célnak tartok, de ugyanakkor mellé kívánczik a bíróbarát igazságszolgáltatás kiépítése és működtetése.

Végső soron a bíró viseli a felelősséget a döntésért és rá hárul az ítékezésben a legnagyobb teher. Ennél fogva a kollégiumvezető szakmai támogatást tud nyújtani az ítélező bírónak a napi szintű ítélezési-tárgyalótermi szakmai problémák megoldásában és a monitoring rendszer működtetésével hatékonyan tudja a szerepét betölteni. Egy kollégiumvezető ezeket a feladatokat, problémákat tudja jól koordinálni, összegyűjteni és az egyes kérdésekben kialakuló eltérő szakmai álláspontokat megfelelően szintetizálni.

A jelenlegi rendszer úgy működik, hogy a kollégium vezető szinte automatikusan, kommentár és figyelemfelhívás nélkül küldi meg a CKOT-ok, helyi kollégiumi állásfoglalások, más törvényszékek állásfoglalásai stb. anyagát, illetve a bírósági könyvtár küldi meg az egyes, újabb bírói gyakorlat termékeit, BH-kat stb. Ezek feldolgozása azonban nem történik meg. A túl sok információ egyben rázúdul az első és másodfokú bírákra, akik ítélkező tevékenységük mellett nem képesek ezeket feldolgozni, rendszerezni, összegezni.

Miután a joggyakorlat egységesítése kiemelten fontos és hosszú távon a pertartam csökkentését és ezáltal az időszerű és hatékony ítélkezést is nagyban segíti, ezért szükséges ezen ismeretanyag összefoglalása, rendszerezése és a figyelemfelhívás. Ez tipikusan olyan szakmai feladat, amely kollégiumvezetői hatáskörbe tartozik.

Ezen fenti feladat a kollégiumvezető ítélkezési tevékenysége mellett már bizonyosan meghaladja egy kollégiumvezető erejét és idejét, ezért tartom szükségesnek és javaslom a kollégiumvezető mellé kollégiumvezető-helyettes kinevezését és egy állandó bírósági titkári státusz létesítését, akik ezt a feladatot a kollégiumvezető irányítása és felügyelete mellett elvégeznék.

Ebben a körben utalni kívánok arra, hogy a kisebb ügyteherrel működő és alacsonyabb gazdasági fejlettségű régiók, mint a Veszprémi és a Tatabányai Törvényszék is már rendelkeznek kollégiumvezető helyettessel. A Győri Törvényszék területén is elengedhetetlen ez, miután a járásbírói álláshelyekből egyet bizonyosan át lehetne alakítani kollégiumvezető-helyettesi álláshellyé a jelenlegi ügyteher mellett.

A fenti célok megvalósítását kiemelten támogathatják olyan helyi képzések megszervezése és megtartása, amelyeken elsősorban eljárásjogi, másodsorban tematikusan anyagi jogi kérdések mentén az aktuális problémákat megtárgyalják és az egyes gyakorlatokat szintetizálva képesek utat mutatni az első és másodfokú ítélkezésben részt vevőknek.

A képzések jellegét illetően a magam részéről fokozottan támogatom az ún. workshop jellegű képzések megtartását, amelyek során a bírákat aktív közreműködésre rábírva lehet a jogalkalmazási kérdésekről, vitatott értelmezési kérdésekről a diskurzusba bevonni és őket támogatni a tárgyalótermi helyes, jó gyakorlat kialakításában.

Az ítélkezés időszerűsége és megalapozottsága, az időszerűség javítása körében szükséges intézkedéseimről és elképzeléseimről a fentiekben bőven beszámoltam.

Annyiban kívánom még kiegészíteni, hogy megítélésem szerint az új PP. kisebb lehetőséget ad a feleknek arra, hogy a jogvitákat hosszabb időre elhúzzák. A perek perfelvétel lezárásáig terjedő időtartama még lehetséges, hogy meghosszabbodik, de az azt követő érdemi tárgyalási szak lerövidülhet. Véleményem szerint a jelenleg még a korábban hatályban volt, a perek elhúzódását kevésbé meggátoló eljárásjogi törvény

hatálya alá tartozó ügyek kifutása 2-3 éven belül várható, legalábbis az ilyen alapon indult perek kisebbségbe kerülnek az új eljárásjogi törvény hatálya alá tartozó ügyekkel szemben, így elérhető 3 éven belül mind a 2 éven túli, mind az 5 éven túli perek pertartamának az átlagos csökkentése.

Ebben a körben ki kívánom emelni azt, hogy a kollégiumvezető feladatai rendkívül sokrétűek és kétarcúak, igazgatási és szakmai feladatai is vannak, amelyeknek a megvalósítására nyilvánvalóan egyedül nem képes. Ezért is javaslom a kollégiumvezető-helyettesi tisztség létesítését az ügyszakban a törvényszéken és az állandó titkári státusz biztosítását a kollégiumvezetői iroda mellett. Emellett az egyes feladatok megvalósításába be kívánom vonni a kollégium tagjait és a kollégium ügyszakában dolgozó kollégákat is.

Számos nagy tapasztalattal rendelkező, nagy tudású, rendkívül nagy teherbírású és szorgalmú kollégával rendelkezik a Győri Törvényszék polgári ügyszaka. Az ő bevonásukat a joggyakorlat egységesítése, valamint a képzések megvalósítása és a monitoring rendszer kiépítése és működtetése érdekében elsődleges feladatommak és célnak is tekintem.

A személyes hitvallásom és a véleményem is az, hogy leginkább az alulról jövő kezdeményezések nyitják meg egy magas színvonalú szakmai párbeszéd kapuit. Csak együttesen, a közös cél szem előtt tartva és a közös munkához együtt hozzájárulva lehetünk sikeresek és a szakmai teljesítményünk csak összeadódva emelkedhet fel magasabb színvonalra, ehhez sok munkára és közös együtt gondolkodásra, odafigyelésre van szükség, amely szilárd meggyőződésem szerint a törvényszék bírait jellemzi, csak szintetizálni és koordinálni kell kollégiumvezetői szinten ezt a tevékenységet.

II. A BÍRÓSÁGOK ÍTÉLKEZÉSI TEVÉKENYSÉGE SZÍNVONALÁNAK JAVÍTÁSA A TÁRSSZERVEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS KÖRÉBEN

A fentiekben azt fejtettem ki, hogy az OBH stratégiai céljait, azokkal való egyet értéssel milyen, a bíróság belső működésében rejlő lehetőségekkel lehetséges megvalósítani.

Az alábbiakban röviden utalni kívánok arra, hogy milyen egyéb lehetőségek vannak arra, hogy a fenti célokat elérhessük.

A tapasztalatom szerint nagyban hozzájárul a perek időtartamának elhúzódásához és az első fokú eljárásokban meghozott ítéletek megalapozatlanság miatt történő hatályon kívül helyezéséhez az, hogy a nagyobb tárgyi súlyú perek többségében az igazságügyi szakértők nem tudnak kellően magas színvonalú szakértői véleményt adni, amelyre megalapozott ítéleten tudjon a bíróság alapítani.

Erre tekintettel elengedhetetlennek tartom az igazságügyi szakértői kamarával közös képzések, konzultáció biztosítását, ahol a kölcsönös igények megfogalmazásával és a bíróságnak a magas színvonalú szakértői tevékenységre vonatkozó érdekei artikulálásával javíthatjuk a szakértők munkájának, ezáltal a bírák munkájának a minőségét.

Amennyiben a fenti intézkedéseket ütemezni szükséges, akkor úgy gondolom, hogy ennek a rendszernek egy 6 hónapos átmeneti periódus előkészítését követően működnie kell, a konzultációknak, kollégiumi üléseknek folyamatosnak kell lenni, a szükséges humánerőforrás háttérrel is ezen időszakon belül biztosítani kell, 1 éven belül megtartható lenne a szakmai konzultáció és képzés a szakértői kamarával együttműködésben.

Ebben a körben ki kívánom emelni azt, hogy a kollégiumvezető feladatai rendkívül sokrétűek és kétarcúak, igazgatási és szakmai feladatai is vannak, amelyeknek a megvalósítására nyilvánvalóan egyedül nem képes. Ezért is javaslom a kollégiumvezető-helyettesi tisztség létesítését az ügyszakban a törvényszéken és az állandó titkári státusz biztosítását a kollégiumvezetői iroda mellett. Emellett az egyes feladatok megvalósításába be kívánom vonni a kollégium tagjait és a kollégium ügyszakában dolgozó kollégákat is.

Számos nagy tapasztalattal rendelkező, nagy tudású, rendkívül nagy teherbírású és szorgalmú kollégával rendelkezik a Győri Törvényszék polgári ügyszaka. Az ő bevonásukat a joggyakorlat egységesítése, valamint a képzések megvalósítása és a monitoring rendszer kiépítése és működtetése érdekében elsődleges feladatommak és célnak is tekintem.

A személyes hitvallásom és a véleményem is az, hogy leginkább az alulról jövő kezdeményezések nyitják meg egy magas színvonalú szakmai párbeszéd kapuit. Csak együttesen, a közös cél szem előtt tartva és a közös munkához együtt hozzájárulva lehetünk sikeresek és a szakmai teljesítményünk csak összeadódva emelkedhet fel magasabb színvonalra, ehhez sok munkára és közös együtt gondolkodásra, odafigyelésre van szükség, amely szilárd meggyőződéseim szerint a törvényszék bírait jellemzi, csak szintetizálni és koordinálni kell kollégiumvezetői szinten ezt a tevékenységet.

III. A BÍRÓSÁGI INTEGRITÁS ÉS A BÍRÓSÁGHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS, VALAMINT AZ EGYÉB PROGRAMOK SZEREPE ÉS CÉLOK

A bírósági integritás körében az integritási felelőssel helyi szinten együttműködve az általam vezetendő kollégium keretei között folyamatosan fel kívánom hívni arra a kollégák figyelmét, hogy szükség esetén, amennyiben integritási kockázatot érintően

bármilyen jelenséget észlelnék akár saját maguk, akár kollégájuk vonatkozásában, akkor ezzel kapcsolatban a jelzéseket bátran tegyék meg az integritási felelős irányába.

A bírósághoz való hozzáférés tekintetében, az ügyfélbarát igazságszolgáltatás szellemében fel kívánom hívni mindenkinek a figyelmét arra, hogy a jobbító szándékú javaslatokra mind én, mind az OBH folyamatosan nyitott, az ezzel kapcsolatos jelzések megtételének szükségességére a polgári ügyszakban dolgozó kollégák figyelmét folyamatosan fel kell hívni és azokat szintetizálva kell továbbítani az illetékesek felé.

Ebben a körben a büntető ügyszak kollégiumvezetőjével is folyamatosan egyeztetések szükségesek.

Megemlíteném, hogy más bíróságoktól átvett tárgyalótermi magatartási kódex átvételére nem régen érkezett kezdeményezés, amelynek kifüggesztése a tárgyalótermeknél történne meg, egy ilyen típusú kezdeményezést, vagy hasonló kezdeményezést mindenkori csak támogatni tudok.

A személyes véleményem szerint a nyitott bírósági programot folytatni kell, az azon belül megtartandó előadások, programok gyakoriságát sűríteni szükséges és fokozottan be kell vonni a fiatal bírókat is a programban való részvételre minél szélesebb körben.

Azt gondolom, hogy a bírósághoz való hozzáférés eszköztárának javítása érdekében egy lehetséges eszköz a nyitott bírósági programban való részvétel minél szélesebb körben történő lehetővé tétele.

A fiatalok, középiskolai tanulók mellett az egyetemi hallgatók számára is folyamatosan lehetővé kell tenni a részvételt ezekben a programokban. Győr városában működik a Széchenyi István Egyetem, amely önálló jogi karral is rendelkezik. A város egyetemén a jogász képzés évszázados múltra tekint vissza, aztán sokáig nem volt a városban jogász képzés, 1994-ben ismét útjára indult, majd 2006. évig az ELTE Győri Tagozatán képezték a jogászokat.

Ezt követően a jogászképzés a Széchenyi István Egyetem keretei között folytatódott. Az egyetem és a Győri Törvényszék, valamint a Győri Ítéltábla együttműködése, kapcsolata széles körű, több bíró kolléga vett részt az egyetem képzésein óraadóként és vizsgáztatóként is.

Emellett ennek eklatáns példája volt a Bíróságtörténeti Konferencia győri állomása, amely rendezvényen személyesen is részt vettem és ennek keretében megtapasztalhattam, hogy rendkívül értékes az együttműködés folyamatos fenntartása a jogtörténeti és anyagi jogi, eljárásjogi tanszéken oktató egyetemi tanári karral, megoszthatják velünk döntően elméleti jellegű tudásukat, mi bírák a gyakorlati tapasztalatunkkal tudunk hozzájárulni a képzés színvonalának emeléséhez.

Ehhez elsősorban jelentős személyes kapcsolati hálóra van szükség, amellyel magam is rendelkezem, miután egyetemi tanulmányaimat a győri egyetemen végeztem, így az oktatók egy jelentős részét személyesen is ismerem.

Az egyetemmel való kapcsolat a Győri Törvényszék és Győri Ítéltábla között rendkívül szoros és eredményes, a joghallgatók rendszeresen látogatják a bírósági tárgyalásokat és ebben a kérdésben úgy érzem további kitörési pontok mentén lehetséges előrelépést is elérni, amennyiben a bíró kollégák akár meghívott előadóként részt vesznek diákköri konferenciákon, szakmai napokon, elbeszélgetéseken. Jelenleg ez a fajta folyamatos szakmai műhely tudomásom szerint nem működik rendszeresen.

Ezen kívánok javítani kollégium vezetőként, a saját személyes kapcsolataim felhasználása segítségével.

IV. AZ EMBERI ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS ÉS A TÁRGYI ÉS PÉNZÜGYI ERŐFORRÁSOKKAL VALÓ GAZDÁLKODÁS

Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás témakörében azt mindenképpen rögzíteni kívánom, hogy ez elsősorban olyan igazgatási jellegű hatáskör, amely a kollégiumvezető kompetenciáját meghaladja.

Emellett azonban a kollégiumvezetőnek folyamatosan a fent már vázolt monitoring rendszer keretében fokozott figyelmet kell fordítania az egyes járásbíróságokon és a törvényszékeken is az egyes, a polgári ügyszakon belül működő területek leterheltségére és a törvényszék elnökén keresztül az arra jogosult OBH Elnöke részére jeleznie kell, ha bizonyos területeken létszám problémák keletkeznek és létszám bővítésre, beavatkozásra van szükség.

Ezt meghaladóan az emberi erőforrásokkal gazdálkodás kérdését illetően a kollégiumvezetőnek nincs lehetősége beavatkozásra, intézkedésekre, a hatáskörét ez meghaladja.

Emellett hiszek a közösség építő erejében is és abban, hogy a kiemelten jó teljesítményt nyújtó bírák kerüljenek elismerésre évről-évre.

Ebben a tekintetben javaslatot fogok tenni a törvényszék elnökének egy díj alapítására, amely minden évben kiosztásra kerülne az adott törvényszék területén tevékenykedő fiatal bíró kollégák között elismerve tudásukat, szorgalmukat, ezzel motivációt lehetne adni a bírák számára, amely nem példa nélküli Magyarországon a környező törvényszékeken sem.

A fentiekben egyébként a statisztikai adatok bemutatásához fűzött értelmező kommentárjaim között tettem konkrét javaslatokat is a jelenlegi helyzet javítására, abban, hogy melyik területeken, hol és melyik bíróságon lehet szükség a bírói és az igazságügyi alkalmazotti létszám növelésére az ügyteher tekintetbe vételére.

Ezek a problémák egy részről helyben orvosolhatóak a törvényszék elnökének kirendelési jogkörében, másodsorban azonban az OBH felé kell az előterjesztéseket megtenni a létszám növelése érdekében. Ilyen bírósági titkári létszám probléma minden szinten, a járásbíróságokon és a törvényszékeken is jelentkezik. Miután szinte minden bíróság érintett a problémában a törvényszék területén, ezért a kirendelések legfeljebb átmeneti megoldást jelenthetnek és a helyzetet átmenetileg, a legsürgősebb beavatkozást igénylő helyeken tudják orvosolni.

Ahogy már a fentiekben is kifejtettem, ebben a körben a kollégiumvezető leginkább a monitoring rendszer működtetése során jelzésekkel élhet a törvényszék elnöke felé.

Ugyanez igaz a szükséges egyéb igazságügyi alkalmazotti létszám bővítésére is.

V. A KÉPZÉSEK SZEREPE

A fentiekben már kifejtettem, hogy mennyire fontosnak tartom a bírák folyamatos önképzését és a központi, valamint helyi és regionális képzéseken történő részvételüket, amelynek egyik formájának a monitoring rendszerbe történő minél szélesebb körű bevonást tekintem a kollégiumvezető részéről.

Elsődlegesnek találom a fogalmazók és titkárok képzését, szakmai felkészültségük javítását.

A titkári képzésekben jelen pillanatban helyben, a törvényszék területén azt látom problémásnak, hogy a Az Országos Bírósági Hivatal elnökének 18/2019. (X.14.) OBH utasítása a bírósági titkárok képzéséről 13. §-ában biztosított lehetőséggel a bírósági titkárok egyáltalán nem, vagy csak a bírói pályázathoz szükséges bírói tanácsi meghallgatás és a pályázatuk első helyre történő besorolását követően sürgősséggel élnek. Ennek a szerintem rendkívül helyes célnak a megvalósítása, előtérbe helyezése elsődleges fontosságú számomra. Az adott területen működő bírák mellé történő titkári beosztással a bírák munkaterhe csökkenthető, a bírósági titkárok felkészültsége a bírói pályára növelhető lenne.

Ez a gyakorlatban a tapasztalatom szerint jelen pillanatban legfőképpen azért nem működik, mert a titkárok között nagyon sokan a saját, önálló intézkedésre jogosult tevékenységi körükben is túlzottan leterheltek, így sem idejük, sem energiájuk nem marad a hasonló tevékenységek végzésére. Ez azt eredményezi, hogy bírónak kinevezésükkor alap dolgokkal nincsenek tisztába, ami a bírói munka minden napos rutinjának részét képezi, mint pl. papír alapú és elektronikus tárgyalási napló vezetése, kitűzéssel kapcsolatos tapasztalatok, statisztika vezetése, nem is beszélve a tárgyalótermi, tárgyalásvezetési tapasztalatokról, amely korlátozottan alakul ki a bírónak válásig a bírósági titkároknál.

Ezen a területen inkább segítő-támogató, mint igazgatási szabályozó szerepe lehet a kollégiumvezetőnek, akinek feladatát az idézett utasítás 13. § (2) bekezdése jelöli ki annyiban, hogy a titkár működési helye szerinti bíróság elnökének ő tesz javaslatot az instruktori bíró személyére. Ebben a körben segítségemre lehet majd az, hogy valamennyi kollégámat személyesen ismerem, ismerem képességeiket, referádájukat és bírói habitusukat is a polgári ügyszak területén, így egyéniesíthető a kijelölés a legjobb eredmény elérése érdekében.

Emellett a munkacsoport és kollégiumi üléseken való részvételt mind a titkárok, mind a fogalmazók esetében maximálisan támogatom.

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének 17/2019. (X.14.) OBH utasítása a bírósági fogalmazók joggyakorlatáról, képzéséről és értékeléséről részletesen szabályozza a fogalmazók képzésének kereteit.

Ebben a körben szintén úgy vélem, hogy a kollégiumvezetőnek a törvényszék elnöke mellett támogató szerepe van, elősegíti az instruktori rendszer minél szélesebb körű alkalmazását, a tapasztaltabb bírák instruktorrá válását, valamint felhívja a fogalmazók aktuális beosztása szerint illetékes bírósági vezető figyelmét arra, hogy lehetőleg az instruktor bíró a fogalmazót gondolkodásra készítse, számára érdemi munkát adjon, pl. határozatszerkesztéssel bízza meg, olyan típusú feladottal, amely a fogalmazót rákényszeríti arra, hogy a bírósági jogalkalmazási gyakorlatba minél mélyebben betekintszen és az adatokat elemezze-értelmezze.

BÍRÓSÁGI ÍTÉLKEZÉSI TEVÉKENYSÉGEN KÍVÜLI SZAKMAI TEVÉNYKENYSÉGEIM

A Győri Törvényszék bírói tanácsának póttagja is vagyok, kb. 2 éve, amelynek során eddig póttagként összesen két BT ülésen részt vettem és a BT munkájába betekintést nyerhettem.

A fentiek szerint látható, hogy szakmai előéletem szinte kizárólag ítélkezési tevékenységem folytatására fordítottam, azonban ezen kívül is részt vettem programokban és a bírósági rendszer keretein belül is aktív voltam különböző közösségi területeken.

A 2014. évben meghirdetett „Nyitott bíróság program” keretei között is jelentkeztem már előadónak, azonban csak a tavalyi évben kaptam lehetőséget arra, hogy a programhoz előadóként csatlakozzak és egy alkalommal középiskolás tanulónak tartottam előadást „Pénzügyi tudatosság és a devizakölcsönrel érintett szerződések bírósági helyzete” címmel.

Emellett bírósági pályafutásom során mindig igyekeztem a közösségi életben részt venni, így számos kulturális programot szerveztem kollégáim részére, amelyeken magam is részt vettem, egy esetben magam láttam el a tárlatvezetési teendőket egy, a Magyar Nemzeti Galériában megnyitott kiállításon.

A sport területén is aktív vagyok 16 éve, a Győri Törvényszék futballcsapatának tagja voltam a 2005. évi sportnapok óta, 2007. óta a csapat vezetője is vagyok. Ebben a körben számos sporteseményen vettem részt országos, helyi szinten és regionális szinten is, valamint ezek szervezésében is részt vállaltam.

A fentieken túlmenően a Győri Törvényszék évtizedek óta partnerségi kapcsolatban áll a németországi Meiningeni Törvényszékekkel. Ezen partnerségi megállapodás keretében 2016. év júniusában egy hetet Meiningenben töltöttem kollégáimmal, ahol lehetőségem nyílt a németországi bírósági rendszer megismerésére és az ítélkezési tevékenységbe is bepillantást nyerhettem. Ennek során a német nyelvtudásomat kamatoztathattam és nagy hasznát vehettem.

A KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS ÉS INTERPESZONÁLIS KAPCSOLATOK KIÉPÍTÉSE A BÍRÓSÁGON BELÜL

Tapasztalataim szerint a bíróságokon nagyon nagy jelentősége van a megfelelő közösségek kiépítésének és az interperszonális kapcsolatoknak. Nem csak annak tulajdonítok döntő szerepet, hogy megfelelő légkört, kollegiális, a kölcsönös tiszteleten és megbecsülésen alapuló viszonyt kell kialakítani az azonos ügyszakban, de különböző szinteken és különböző feladatkörökben tevékenykedő bírákkal, hanem annak is, hogy a bírák a társadalmi rendszerben az ott betöltött és tőlük elvárt szerepet töltsék be, példamutató bíróságon kívüli életvitelükkel is növeljék a bírák iránti közbizalmat és a bírák és a bíróságok tekintélyét.

Ez tehát egy kettős feladatot ró a jövőendő kollégiumvezetőre.

Az egyes kollégiumi üléseken, megbeszéléseken, szakmai fórumokon és képzéseken a szakmai alapú vitáknak van helye és kívül kell rekeszteni minden olyan érvet, amely ezen felül, ezen kívül áll fenn. Ezért is választottam a pályázatom jelmondatának a címlapon szereplő idézetet, amelyet itt megismétlek:

„Tudományos vitatkozásoknál nem a személy, nem a tekintély, hanem egyedül az igazság bírhat döntő erővel.”

Deák Ferenc szavait örök igazságnak, ars poeticámnak és mindenkori munkám vezérfonalának tekintem.

Úgy gondolom és érzem, hogy egy-egy szakmai vitában sokkal könnyebb elfogadtatni egy akár szűk többséggel meghozott döntést a bírák, jogalkalmazók számára, ha amelletts szakmai érvek sorakoznak fel és racionalitás, józan és tiszta érvelés áll, mint, hogy hatalmi szóval, a tekintélyre, a beosztásra, vagy a nagyobb gyakorlati tapasztalatra hivatkozva fogadtassuk el egy-egy döntés létjogosultságát helyességét a kollégákkal.

Egymás szakmai véleményének meghallgatása, az érvek ütköztetése és a vélemények, álláspontok rögzülése és tiszteletben tartása után kerülhetünk csak abba a helyzetbe, hogy egy vitatott szakmai kérdésben határozzunk.

Emellett kiemelt feladatommak tekintem a közösség építését a bíróságokon kívüli programok szervezésében, mert a civil szférában együtt töltött időnek nem kell és nem is szabad a szakmai kérdések megvitatásáról szólni, egymás közelebbi, emberi oldalról történő megismerése a célja és, hogy a munkahelyen kívül közösen eltöltött idő alatt szerzett élményekkel ne csak magunkban gazdagodhassunk, hanem a közöttünk meglévő emberi kapcsolatok elmélyüljenek, a közös élmények felidézése közelebb hozza egymáshoz a bírótársakat. Hiszem, hogy a közösségnek ilyen jellegű építő ereje és a munkára is pozitív hatása van.

Ebből a célból – különösen az elmúlt 5-6 évben – dr. Lotz Marianne jelenlegi megbízott kollégiumvezetővel szorosan együttműködve számos kulturális programot szerveztünk, amelyre valamennyi, nem csak bíró kollégánk, hanem igazságügyi alkalmazottak, gyakran családtagok is meghívásra kerültek.

Ezek a bíróságon kívüli programok elsősorban múzeumi látogatások és tárlatvezetések voltak, amelyek minden alkalommal nagyobb létszámot vonzottak, mind helyben, mind a fővárosban.

Ezek az események nem csak a részt vevők tudományos, művészeti ismereteit gazdagították, hanem az egymás közötti személyes kapcsolatokra is pozitív hatással bírtak, miután a kollégák a szervezet nagysága miatt sokszor egymást sem ismerik, az újonnan érkezett kollégáknak ez egy jó alkalom, hogy bemutatkozzanak a bírótársaiknak és más kollégáiknak, valamint nem csak szakmai, hanem emberi tulajdonságaikat, személyiségüket is közelebbről megismerhessék.

A fentieken felül még egy pozitív hozadéka volt a megszervezett programoknak. A bírónak a társadalomban betöltött szerepére, egy a társadalom által elvárt szerepre kíváncsi utalni. Az értelmiségi rétegek között is egyik első helyen állnak a bírák, a bírósági dolgozók, velük szemben az elvárhatósági mérce is sokkal nagyobb.

Erre tekintettel a bíróságok és a bírák tekintélyének a növelése és megőrzése érdekében is ezt a gyakorlatot a továbbiakban is fenntartandónak tartom, mivel a társadalom számára pozitív üzenetet hordoz, ha a bírák ilyen eseményeken megjelennek és részt vesznek.

Szilárd meggyőződésem, hogy ezen gyakorlat folytatása kizárólag pozitív hozadékkal járna, a bírák közötti emberi kapcsolatok fejlesztése terén és a bíróságok, a bírák külső, társadalmi szerepvállalása és a társadalomban történő megjelenése révén az egész össz-bírósági rendszerre nézve.

A JÖVŐ KIHÍVÁSAIRA TÖRTÉNŐ KITEKINTÉS

A jövőt illetően természetesen a pályamű végére kívánczik a jövőben a bírósági rendszerre váró kihívásokra történő kitekintés rögzítése is.

A 2018. január 1. napján hatályba lépett új Polgári perrendtartási kódex alkalmazásával kapcsolatos szakmai viták és értelmezési problémák még hosszú évekig napirenden maradnak. A bírói gyakorlat kialakítása és változása előtt még nagyon hosszú út áll.

Ehhez kollégiumvezetőként a fent már kifejtettek szerint kívánok hozzáállni és a fent már rögzített eszközöket kívánom alkalmazni a minél egységesebb és zökkenőmentesebb ítélkezési tevékenység megvalósítása érdekében.

Amint rögzítettem a fentiekben az országos gyakorlatot és az állandó változó jogszabályok figyelését illetően szükséges egy monitoring rendszer felállítása és működtetése, az új Pp. munkacsoport fenntartása és támogatása, a munkájába minél több kolléga bevonása.

Emellett a rendszeres kollégiumi ülések és tanácselnöki értekezletek megtartása, az aktív kollégiumvezetői szerepvállalás és a folyamatos jelenlét a jogalkalmazási problémák megoldásánál, valamint a gyors reagálás az ítélkező bírák részéről történő kezdeményezésekre ebben a körben elsődleges szakmai feladatomat kell, hogy képezze.

A bírósági szervezet is jelentős kihívások és változások előtt áll.

Mint a pályamű megírásának időpontjában már ismert és nyilvános az igazságügyi miniszter előterjesztésére a kormány a bíróságok jogállását is érintően terjesztett elő törvényjavaslat csomagot, amely számos igazságügyi tárgyú törvény módosítását tartalmazza, a törvényjavaslat T/8016. szám alatt van jelenleg a parlament előtt.

A jelen pályamű kereteit meghaladnák a tervezet részletes bemutatása és értékelése, azonban néhány mondatban rögzítem a súlyponti részeket.

A tervezet szerint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok különálló státusza megszűnik, a törvényszékekbe olvadnak be. Mivel a Győri Törvényszéken is működik közigazgatási és munkaügyi bíróság, a változás minket is érint. A jelenlegi tervezet szerint a munkaügyi bírák a törvényszéken, első fokon ítélkeznenek az egész megyére kiterjedő illetékességi területtel, a határozataikkal szembeni jogorvoslatot a Győri Ítéltábla bírálná el. A jelenlegi helyzetben a közigazgatási és munkaügyi bíróságon összesen 4 munkaügyi bíró kolléga működik. Ők tehát a jogszabály módosítás révén

kvázi törvényszéki első fokú bíróként tevékenykednének a jogviták elbírálásában, ugyanígy a közigazgatási bírók, akinek a határozataival szemben előterjesztett jogorvoslatok elbírálására a Kúria lenne jogosult.

A tervezet szerint a munkaügyi ügyszak a továbbiakban a polgári-gazdasági kollégium keretei között működhetne tovább, azonban a közigazgatási bírák számára saját kollégium működtetése engedélyezett, többek között a Győri Törvényszéken is. Az elkülönülést fokozottan és határozottan támogatnám, mivel más eljárási rendben, a klasszikus polgári jogi területtől távol álló anyagi és eljárásjogi szabályok mentén működnek jelenleg is és működnének a jövőben is. Az összevonás sem a polgári ügyszakban tevékenykedő bírák, sem a közigazgatási területen működő bírák érdekeit nem szolgálja.

Emellett jelenleg véleményezés alatt van a bírák képzési szabályzata, amely OBH utasítás formájában fog várhatóan megjelenni.

A magam részéről úgy vélem, hogy alapvetően helyes cél az OBH részéről a bírák ösztönzése a pályájuk során végig ismereteik bővítésére, szakmai egyéni fejlesztésük megvalósítására. Ezt indokolja egyrészt az állandó változó joggyakorlat egyre nagyobb szerepe az ítélezésben, illetve az a jogszabályi dömping, amely a jogalkotó részéről az elmúlt idősakra jellemző volt. Teljesen új eljárásjogi kódex és nem régiben anyagi jogi kódex egyaránt készült, amelynek gyakorlata még nem forrott ki korántsem. A korábbi ismeretek frissítése és azok biztonságos alkalmazása is megkívánja a bírák folyamatos képzését.

A tapasztalatom szerint a rendszer eddig úgy épült fel, hogy a kötelező képzésekre a bírák a munkáltatói jogkört felettük is gyakorló igazgatási vezető és oktatásfelelős (néhol a kettő egybe esik) utasítására részt vettek az OBH által előírt kötelező képzéseken, ez problémát nem okozott, a legtöbb ilyen képzés időpontját előre közzétették, tervezhető, kiszámítható volt ezek időpontja, helye és tematikája, a bírák ezeken szívesen részt is vettek. A választható képzések közül pedig bíróságonként a kollégák egymással is együttműködve mindegyik képzésre egy-egy az adott témában járt kollégájukat bízták meg a részvétellel, aki a tapasztalatait megosztotta ezzel kapcsolatban a többiekkel egy találkozó-megbeszélés keretében.

Ehhez képest nyilvánvalóan többlet követelményeket tartalmaz ez a szabályozás és még inkább kiszámíthatóvá teszi a képzési rendszert, valamint gondoskodik arról, hogy abból senki se maradjon ki. Ezzel elősegíti a bírák szakmai fejlődését, ugyanakkor óhatatlanul és elkerülhetetlenül mind a bíróra, mind az igazgatási vezetőre többlet adminisztratív terhet ró, a képzési terv kiállításával és ellenőrzésével, valamint a kreditek nyilvántartásával kapcsolatban.

Az adminisztratív terhek csökkentése a bírák vonatkozásában az OBH régóta hangoztatott célja volt. ennek ellenére úgy gondolom, hogy a képzési rendszer vonatkozásában szabályzat alkotása nem kifogásolható, sőt, talán segítség is a

kollégiumvezető számára és minden igazgatási vezető számára abban, hogy a bírák szakmai fejlődését és önképzését figyelemmel kísérhessék és kontrollálhassák.

Ehhez képest kisebb hátrányt jelent csak az ezzel kapcsolatos adminisztrációs teher növekedése, így a szabályzat megalkotását és elfogadását támogatni tudom csak. Az már más kérdés, hogy a titkárok képzéséhez hasonló kreditrendszer felállítása és követelmény rendszer megfogalmazása mennyire indokolt. Azt gondolom, hogy amennyiben ez segít a bírák felé a tanulás, képzés folyamatának ösztönzésében, akkor támogatható akár ennek a bevezetése is a rendszerbe. A következő ezzel kapcsolatban felmerülő kérdés, hogy amennyiben a bíró nem teljesíti az ezzel kapcsolatos kötelezettségeit, akkor ennek mi lesz a következménye. A tervezet szerint a Bjt. 45. § (2) bekezdése szerint kell a bíróval szemben eljárni és a soron kívüli vizsgálatát elrendelni, valamint nem pályázhat magasabb bírói álláshelyre. Az utóbbi szankcióval egyet tudok érteni, azonban a soron kívüli vizsgálat elrendelése nem hiszem, hogy célszerű eszköz lenne, miután a bíró nem az ítélkezési tevékenysége során követetett el mulasztást, vagy törvénysértést, hanem egy igazgatási utasításnak nem tett eleget, amely alapján talán inkább fegyelmi vétség elkövetésének a gyanúja merülhet fel a Bjt. 105. § a) pontja alapján.

Összefoglalva:

Úgy érzem, hogy a nagy horderejű jogszabályi változások közeli elfogadása okán bőven vár kihívás és feladat a Győri Törvényszék jövőendő polgári kollégiumvezetőjére, de hiszem és vallom, hogy mivel még ennél nagyobb horderejű változásokkal is sikeresen megbirkózott a szervezet, ezzel is meg fog, mert az ereje nem kizárólag és elsődlegesen a vezetők képességében, hanem a beosztott bírák és igazságügyi alkalmazottak szakmai hozzáértésén és elhivatott, szorgalmas, magas színvonalú munkájában rejlik.

Győr, 2019. november 18. napján

dr. Pálffy Balázs